

ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลัก ธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

DEVELOPMENT STRATEGY FOR MANAGING THE VILLAGE DEVELOPMENT FUND

BASED ON GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES : A CASE IN NONSOMBOON VILLAGES,
BORIKHAM DISTRICT, BOIIKHAMXAY PROVINCE, LAO PEOPLE DEMOCRATIC REPUBLIC

10

ทองสา สีสมบัติ*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนมพร จินดาสมุทร**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนากิจการการจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการจัดการกองทุนพัฒนาบ้าน ตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพิ่ม คือ ประชาชน จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการพรรณนาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนากิจการการจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า 1) การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบ้านอยู่ในระดับน้อย เพราะหาหมู่บ้านขาดเครื่องมือสื่อสาร ไม่มีการประชุมชี้แจงให้สมาชิกรับทราบ 2) คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านไม่เข้าใจในการจัดทำบัญชีกองทุนพัฒนาบ้านกองทุนพัฒนาบ้าน 3) การติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านไม่มีความต่อเนื่องและ 4) สมาชิกกองทุนพัฒนาบ้านที่ได้รับเงินยืมแล้วมีการอพยพไปทำงานที่อื่นทำให้ในการติดตามทวงหนี้ สำหรับความต้องการ ในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้าน พบว่า 1) ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกองทุนพัฒนาบ้านให้สมาชิกได้รับทราบ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบ้าน 3) สมาชิกหรือประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้าน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบุญ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด โครงการ/กิจกรรม สำหรับยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างความรู้ตระหนักปลูกจิตสำนึกและความรับผิดชอบของสมาชิกกองทุนพัฒนาบ้าน จำนวน 4 โครงการ/กิจกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การสร้างการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน จำนวน 2 โครงการ/กิจกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การบริหารตามหลักนิติธรรมและมีคุณธรรม จำนวน 2 โครงการ/กิจกรรม และ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การสร้างคุณค่าในการบริหารจัดการ จำนวน 2 โครงการ/กิจกรรม ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาลผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to investigate the present state, problem, need and a way to developing the management of the village development fund based on good governance principle by using Non Somboon village, Bolikhan district, Bolikhamxay province, Lao PDR as a case study, 2) to create a strategy to develop management of the village development fund based on good governance principle by using Non Somboon village, Bolikhan district, Bolikhamxay province, Lao PDR as a case study. A sample used comprised 18 people selected by purposive sampling. The instruments used consisted of a structured interview guide and a 5-rating scale questionnaire. Statistics used to analyze data were percentage, mean and standard deviation. Analysis of qualitative data was done using content analysis.

The findings of study were as follows:

1. The present state, problem, need and a way to developing the management of the village development fund based on good governance principle by using Non Somboon village, Bolikhan district, Bolikhamxay province, Lao PDR as a case study were found as follows: 1) People's perception of the village development fund was at the low level because the village lacked communication equipment and held no meeting to explain it to the members; 2) the village fund committee scarcely understood about accountancy of the village development fund, 3) the follow-up and check of operations of the village development fund committee had no continuity; and 4) the members of the village development fund who received the loan migrated to work somewhere which was difficult to collect the debt. As for the need for management of the village development fund, it was found as follows: 1) There should be public relations for disseminating information of the village development fund to let the members get informed; 2) there should be participation in planning the management of the village development fund; 3) members or people should participate in various activities of the village development fund committee.

2. The development strategy for managing the village development fund based on good governance principle by using Non Somboon village, Bolikhan district, Bolikhamxay province, Lao PDR as a case study comprised vision, mission, strategy and stratagem, target, indicator, project/activity. All the strategies consisted of strategy 1 – strategy to create awareness of implanting conscious mind and responsibility among the members of the village development fund comprising 4 projects/ activities; strategy 2 – strategy to create people participation and transparency in working practice comprising 2 projects/activities; strategy 3 – strategy of management based on good governance

principle and integrity comprising 2 projects/activities; and strategy 4 – strategy to create the worthiness in management comprising 2 projects/activities. The strategy to develop the management of the village development fund based on good governance principle passed the assessment by specialists at the high level as a whole.

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ปี ได้กำหนดขึ้นบนพื้นฐานและเป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะยาวของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่พรรคได้กำหนดถึงปี ค.ศ. 2020 ยุทธศาสตร์เพื่อการเติบโตและลบล้างความยากจนแห่งชาติ ได้มีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเป็นเมืองอุตสาหกรรมตามแผนงานและเขตแดนต่างๆ ของประเทศ (แผนพัฒนาชนบทและลบล้างความทุกข์ยาก 5 ปี. 2011 – 2015 : 65) การพัฒนาชนบทเป็นความพยายามของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความยากจน เนื่องจากความยากจนในชนบทเป็นปัญหาสำคัญอันดับหนึ่งที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงทำให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบทของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต้องเร่งดำเนินการมี 2 องค์ประกอบใหญ่ คือ การปรับปรุงให้สามารถเข้าถึงต้นเหตุปัจจัยของการพัฒนาชนบท และกระบวนการวางแผนระดับอำเภอเป็นหลัก (ยุทธศาสตร์เพื่อการเติบโตและลบล้างความยากจนแห่งชาติ. 2004 : 15) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดำเนินการตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000–2005, ค.ศ. 2005–2010 และปี ค.ศ. 2010–2020 โดยเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาประเทศเพื่อให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจนในปี ค.ศ. 2020 ความยากจนของประชาชนในชนบทคือ การไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน ในการส่งเสริมและพัฒนากิจการให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง กระบวนการพึ่งพาตนเองในด้านการเรียนรู้ การพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมด้านเศรษฐกิจในครอบครัว ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับขั้นพื้นฐานของระดับประเทศ (คณะกรรมการแผนการและการลงทุน, 2549, หน้า 14) การลบล้างความยากจนเป็นปัญหาและหน้าที่หลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยุทธศาสตร์เพื่อการเติบโตและลบล้างความยากจนแห่งชาติ ได้วางรากฐานและดำเนินการในท้องถิ่นต่างๆ ระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาบ้านในจำนวน 47 เมืองที่ยากจนที่สุดของประเทศ ด้วยการลงทุนจากรัฐบาลเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาบ้านในจำนวน 47 เมืองที่ยากจนโดยรัฐบาลให้ทุนสนับสนุนเมืองละ 500,000,000 กีบ เพื่อให้ประชาชนผู้ยากจน และอยู่ห่างไกลได้เข้าถึงการบริการ และได้รับประโยชน์โดยตรงจากการพัฒนาชนบท นับจากนั้นเป็นต้นมาแต่ละเมืองได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์แผนพัฒนาบ้าน โดยเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายจำนวน 47 เมือง ซึ่งบ้านโนนสมบุญ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นบ้านหนึ่งที่อยู่ในจำนวน 47 เมืองที่ยากจนที่ได้รับทุนจากรัฐบาลเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาบ้าน และจากการประชุมประชาคมกองทุนบ้านครั้งที่ 1 พบว่ายังเกิดปัญหาเรื่องการบริหารงาน ระบบบัญชี การจัดการด้านเอกสาร ด้านการจัดการเงิน การทำงานของคณะกรรมการ ทำให้ประโยชน์ตกไม่ถึงถึงสมาชิกอย่างแท้จริง และเกิดความขัดแย้ง ด้านการบริหารจัดการระหว่างคณะกรรมการ และสมาชิกกองทุนพัฒนาบ้านบ้านโนนสมบุญบ้านโนนสมบุญ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันตกของแขวงบลิดำไซซึ่งสามารถเดินทางไปตามถนนหมายเลข 12 แขวงบลิดำไซ-แขวงเชียงขวางเป็นระยะทาง 20 กิโลเมตร จากเทศบาลแขวงเป็นระยะทาง 4 กิโลเมตรถึงห้องว่าการปกครองเมืองบลิดันบ้านโนนสมบุญ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีเนื้อที่ 870 เฮกตาร์ ประชากรจำนวน 898 คน จำแนกเป็น ผู้ชายจำนวน 447 คน และผู้หญิงจำนวน 451 คน มีครอบครัวจำนวน 158 ครอบครัว ทิศเหนือติดกับบ้านสีสะหวาด ทิศใต้ติดกับบ้านชมชื่น ทิศตะวันตกติดกับบ้านหาดโพและแม่น้ำซัน ทิศตะวันออกติดกับห้วยเพิน บ้านโนนสมบุญ

เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (กระทรวงแผนการและการลงทุน การจัดตั้งปฏิบัติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคม 2012-2015 : 10) บ้านโนนสมบูนได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล จำนวน 35,000,000 กีบ เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาบ้านในปี ค.ศ. 2005 มาจนถึงปัจจุบัน มีคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบ้านจำนวน 3 คน มีสมาชิกกองทุนจำนวน 42 ครอบครัว สมาชิกกองทุนที่ได้รับการกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบ้านจำนวน 7 คน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ กองทุนพัฒนาบ้านไม่ขยายตัวเพราะสมาชิกกองทุนพัฒนาบ้านคนที่ไม่ได้รับการกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบ้าน มีจำนวนมากเกิดความไม่พอใจ จึงลาออกจากการเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบ้าน ส่วนสมาชิกกองทุนพัฒนาบ้านที่ได้รับการกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบ้านไปใช้เกิดปัญหาการส่งต้นทุน และดอกเบี้ยไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกองทุนพัฒนาบ้าน ทำให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบูน เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้าน เพื่อให้สังคมอยู่ได้อย่างสงบสุขคือจะต้องให้ทุกกระบวนการดำเนินการด้วยความยุติธรรม มีความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม สุดท้ายประชาชนจะต้องมีความรู้สึกรับรู้ได้รับการปฏิบัติอย่างชอบธรรมและได้มาตรฐานเดียวกัน ซึ่งนำไปสู่ความเชื่อศรัทธาต่อการปกครองของคณะกรรมการบริหารการจัดการกองทุนพัฒนาบ้าน ดังนั้นในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ตลอดจนการเคารพสิทธิมนุษยชนและรัฐบาลทำงานด้วยความโปร่งใสและเกิดระบอบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย การบริหารกองทุนพัฒนาบ้านด้วยหลักธรรมาภิบาลจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นในการบริหารจัดการกองทุนซึ่งการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล มีองค์ประกอบหลัก 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักการคุ้มค่า และหลักการมีส่วนร่วม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. 2546 : 24-35) ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ด้านกองทุนพัฒนาบ้าน หวังการพัฒนาชนบทและลดความยากจน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางและวิธีการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูน เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้สมาชิกกองทุนมีสิทธิกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์สอดคล้องตามแนวทางนโยบายของรัฐที่ต้องการให้ประชาชนเข้าถึงกองทุนพัฒนาบ้านนำไปเป็นทุนในการเสริมสร้างรายได้ พัฒนาคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

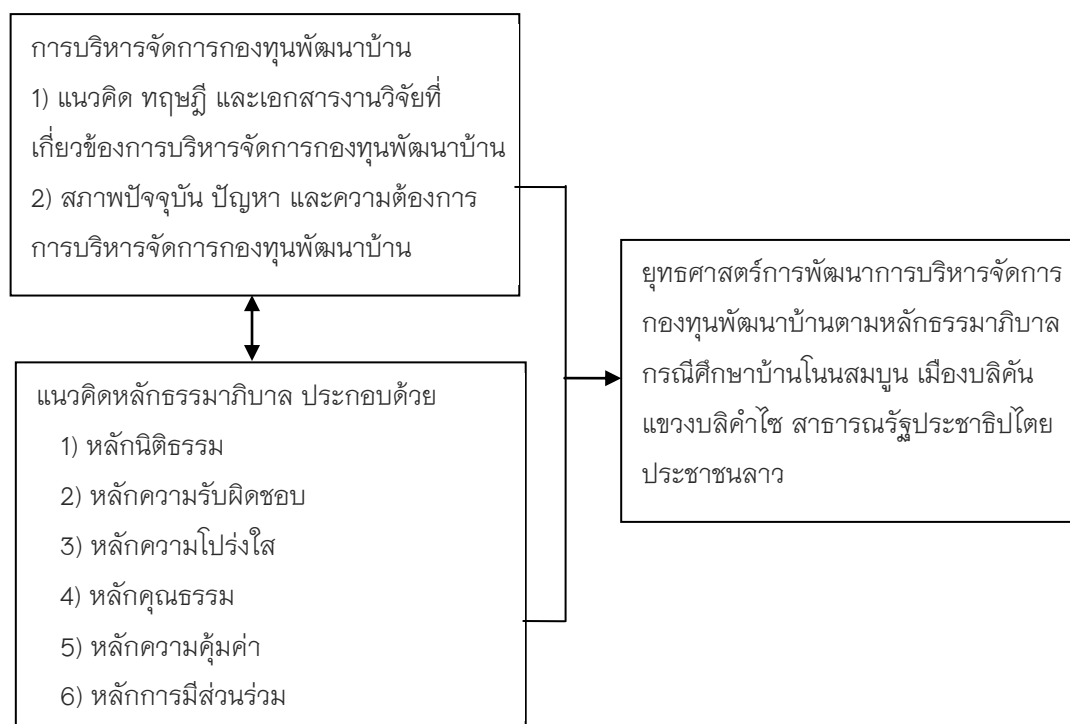
การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูน เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูน เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูน เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้าน : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูน เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยผู้วิจัยยึดขอบเขตด้านเนื้อหาในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักความรับผิดชอบ 3) หลักความ

โปร่งใส 4) หลักคุณธรรม 5) หลักความคุ้มค่า และ 6) หลักการมีส่วนร่วม (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. 2546 : 24–35) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ได้นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิคัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

ขั้นที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นที่ 3 การยืนยันยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นที่ 4 การปรับปรุง/เผยแพร่ยุทธศาสตร์

1. เป้าหมาย

1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม รวม 18 คน จำแนกได้ดังนี้

1.1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล ประชาชนบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิคัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

1.1.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน 12 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

1.1.3 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิพากษ์ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

- 2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก
- 2.2 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
- 2.3 ดำเนินการร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยนำประเด็นที่ได้ศึกษามาจัดหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล
- 2.4 นำเสนอร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และตรวจสอบความถูกต้องตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
- 2.5 นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก
- 2.6 นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 2.7 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเรื่อง การยืนยันยุทธศาสตร์การพัฒนาไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและหาค่า IOC
- 2.8 พิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงกลุ่มเป้าหมายบ้านโนนสมบุญ เมืองบลัดัน แขวงบลัดคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามและการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. นำแบบสัมภาษณ์กลับไปคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและแนวทางการพัฒนา โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา
- ขั้นที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยการดำเนินการประชุมระดมความคิดเห็นและอภิปราย
- ขั้นที่ 3 การยืนยันยุทธศาสตร์การพัฒนาการวิเคราะห์ข้อมูลชนิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
- ขั้นที่ 4 การปรับปรุง/เผยแพร่ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) จัดทำรูปแบบยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบุญ เมืองบลัดัน แขวงบลัดคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) จัดทำแผนพับแจกจ่ายไปยังสมาชิกกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบุญ เมืองบลัดัน แขวงบลัดคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนพัฒนาบ้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเรื่อง การยืนยันยุทธศาสตร์การพัฒนาไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเป็นประเด็น ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า 1) เจ้าหน้าที่และประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมายของกองทุนพัฒนาบ้าน 2) ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในลักษณะความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านกับประชาชนในบ้านโนนสมบูรณ์ 3) ขาดการประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลถึงการดำเนินการกองทุนพัฒนาบ้าน 4) การจัดสรรผลประโยชน์/สวัสดิการแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบูรณ์ไม่เป็นธรรม 5) คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับสมาชิกในด้านรายรับและรายจ่ายของกองทุนพัฒนาบ้าน ส่วนปัญหาในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา พบว่า 1) การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบ้านอยู่ในระดับต่ำ เพราะว่า หมู่บ้านขาดเครื่องมือสื่อสาร ไม่มีการประชุมชี้แจงให้สมาชิกทราบ 2) คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านไม่ค่อยเข้าใจในการจัดทำบัญชีกองทุนพัฒนาบ้านกองทุนพัฒนาบ้าน 3) การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านไม่มีความต่อเนื่อง 4) สมาชิกกองทุนพัฒนาบ้านที่ได้รับเงินยืมแล้วมีการอพยพไปทำงานที่อื่นลำบากในการติดตามทวงหนี้

2. ความต้องการในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า 1) การประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านให้สมาชิกได้รับทราบ 2) มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบ้าน 3) ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมตามโครงการของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้าน 4) สมาชิกหรือประชาชนมีส่วนร่วมในการร่างระเบียบข้อตกลงของกองทุนพัฒนาบ้าน

3. แนวทางการพัฒนาในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า 1) การจัดสัมมนาสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายคำสั่งต่างๆ ของกองทุนพัฒนาบ้านให้กับสมาชิกกองทุนพัฒนาบ้านและประชาชน 2) ให้สมาชิกหรือประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและความโปร่งใสในกองทุนพัฒนาบ้านโดยการเปิดเผยข้อมูล 3) ให้สมาชิกและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้าน 4) จัดเวทีการประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อวางแผนการกำหนดอนาคตของกองทุนพัฒนาบ้าน

4. การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากการดำเนินการประชุมระดมความคิดเห็นและอภิปราย เพื่อหาแนวทางการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการกองทุนพัฒนาบ้าน โดยการค้นหาปัญหาความต้องการของสมาชิกกองทุนพัฒนาบ้านและประชาชนในหมู่บ้าน และจากการวิเคราะห์ศักยภาพของกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบูรณ์ร่วมกัน ทำให้สามารถกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาของกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบูรณ์ เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาในแต่ละด้านให้ครอบคลุมกับทุกปัญหาความต้องการที่เกิดขึ้น โดยยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนว่าด้วยการก่อตั้งพัฒนากองทุนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบ้านโนนสมบูรณ์ ซึ่งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนพัฒนาบ้านที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ในด้านต่างๆ ในที่นี้จะใช้เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้านโนนสมบูรณ์ ผู้วิจัยสามารถสรุป (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด โครงการ/กิจกรรม สำหรับยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างความตระหนักปลูกจิตสำนึกและความรับผิดชอบของสมาชิกกองทุนพัฒนาบ้าน จำนวน 4 โครงการ/กิจกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การสร้างการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน จำนวน 2 โครงการ/กิจกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การบริหารตามหลักนิติธรรมและมิชชันนารี จำนวน 2 โครงการ/กิจกรรม และ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การสร้างคุณค่าในการบริหารจัดการ จำนวน 2 โครงการ/กิจกรรม ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาลผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

- 1.1 การบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามนโยบายของภาครัฐและพรรคที่มาจากส่วนกลางควรบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งจะต้องถ้ามีการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
- 1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยระยะเวลาในการสร้างจิตสำนึกของประชาชนและชุมชนให้เห็นความสำคัญในกองทุนพัฒนาบ้านและเกิดความตระหนักในปัญหาของประชาชน
- 1.3 ความต้องการในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาาร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชนควรให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง
- 1.4 เจ้าหน้าที่หน่วยงานของภาครัฐและคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านควรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพด้านความรู้ ประสพการณ์ตลอดจนการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรม
- 1.5 ควรที่จะกำหนดบทบาทด้านนโยบายกองทุนพัฒนาบ้านในทุกระดับชั้น โดยคำนึงถึงกลไกและศักยภาพของประชาชนและชุมชนควบคู่ไปกับการกำหนดเป้าหมายในเชิงคุณภาพมากกว่า โดยเน้นประโยชน์สูงสุดที่ประชาชนจะได้รับเป็นหลัก

2. ข้อเสนอแนะด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

- 2.1 ควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชนและชุมชนให้มีความรู้ในระเบียบกองทุนพัฒนาบ้าน
- 2.2 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านให้มากที่สุด โดยการจัดการประชุมประชาคมกองทุนพัฒนาบ้านอย่างสม่ำเสมอหรืออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทัศนคติซึ่งกันและกัน
- 2.3 การบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านจะสำเร็จตามเป้าหมายของภาครัฐนั้นควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกด้านที่เกี่ยวกับการบริหารกองทุนพัฒนาบ้าน ตั้งแต่การริเริ่ม/ตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินการ การรับผลประโยชน์ในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้าน และการประเมิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านแล้วจะทำให้กองทุนพัฒนาบ้านโน้มน้าว เมืองบลิคัน แขวงบลิคัไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ต่อไปในอนาคต
- 2.4 ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและชุมชนได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ หลักการ และขั้นตอนการดำเนินการของกองทุนพัฒนาบ้านให้ละเอียดและชัดเจนอย่างที่สุด เพราะเมื่อประชาชนและชุมชนเข้าใจก็จะดำเนินการได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและชุมชนอย่างแท้จริง

2.5 สร้างจิตสำนึกต่อสังคมให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านตามหลักธรรมาภิบาล โดยการชี้แจงและอธิบายให้ประชาชนและชุมชนทราบถึง บทบาท และหน้าที่ของตนเอง เช่น การรับผิดชอบในการหนี้ของตนเอง และการปลอดหนี้โดยยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง

2.6 ควรมีการติดตาม ตรวจสอบผลการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อได้ทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

2.7 รายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้าน โดยการประชาสัมพันธ์ จัดพิมพ์เอกสาร และแผ่นพับเผยแพร่ เพื่อเสนอต่อรัฐบาล ประชาชนและชุมชนได้รับทราบและตรวจสอบการดำเนินงานได้

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนพัฒนาบ้านอื่นหรือชุมชนที่มีกองทุนพัฒนาบ้านแล้วนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน เพื่อทราบถึงแนวทางพัฒนาและการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบ้านอย่างตรงประเด็นและไปในทิศทางเดียวกัน

3.2 ควรศึกษาความต้องการหรือรูปแบบในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบ้านในการแก้ไขปัญหาพร้อมกับหน่วยงานของภาครัฐ

3.3 ควรมีการศึกษายุทธศาสตร์การสร้างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรต่อการให้บริการกองทุนพัฒนาบ้าน

เอกสารอ้างอิง

กองทุนแก้ไขความยากจน. คู่มือการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, 2548.

_____. ยุทธศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ค.ศ. 2006-2010. สปป. ลาว.

_____. ยุทธศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ 7 ค.ศ. 2012-2015. สปป. ลาว.

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน, การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. 2546.

